

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Маркечко К.А., Рожченко В.М.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ
ОСВІТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ТАКТИЧНА ПІДГОТОВКА»
Методичні рекомендації

Дніпро - 2020

УДК: 378.6:372.6 М 25

*Рекомендовано до друку методичною радою Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(протокол № 4 від 17 грудня 2020 р.)*

Рецензенти:

Вікторія САВІЩЕНКО - доктор юридичних наук, кандидат педагогічних наук, доцент, декан юридичного факультету Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ,.

Володимир АСТАХОВ – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри водних видів спорту Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту.

Маркечко К.А. Методичні рекомендації «Інноваційні технології навчання здобувачів вищої освіти з дисципліни «тактична підготовка»» / **К.А. Маркечко, В.М. Рожеченко** – Дніпро: «Журфонд», 2020. – 32 с.

В методичних рекомендаціях авторами запропоновано практичні завдання з організації охорони об'єкту, ситуативні завдання з розв'язання тактичних завдань, рольові ігри з тактики. Запропоновані завдання направлені на розвиток різноманітних форм мислення майбутніх правоохоронців, їх творчих здібностей, високих соціально-адаптаційних та професійних можливостей особистості.

Рекомендовано для вивчення навчальних дисципліни «Тактична підготовка» здобувачами вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність».

УДК: 378.6:372.6 М 25

© , К.А. Маркечко,
В.М. Рожеченко 2020

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	7
2. МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	12
3. ПРИКЛАДИ ЗАВДАНЬ З ТАКТИКИ ОХОРОНИ ОБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	17
4. ПРИКЛАДИ СИТУАТИВНИХ ЗАВДАНЬ.....	22
5. ПРИКЛАДИ РОЛЬОВИХ ІГОР.....	25
6. ЛІТЕРАТУРНІ ДЖЕРЕЛА.....	28

ПЕРЕДМОВА

В процесі підготовки фахівців з правоохоронної діяльності викладання навчальної дисципліни «Тактична підготовка» має на меті формування у здобувачів умінь та навичок практичного застосування теоретичних знань щодо правильного оцінювання конкретних подій з подальшим прийняттям правомірних рішень, застосування фізичного впливу з максимальною безпекою для власного життя і здоров'я та життя і здоров'я оточуючих людей, психологічної готовності до дій у непередбачуваних ситуаціях.

Підготовка майбутніх фахівців спрямована на здобуття важливих компетентностей для виконання службових обов'язків, а саме:

- здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сферах правоохоронної діяльності, майнової та особистої безпеки і в процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов; здатність нести відповідальність за результати своєї діяльності та діяльності інших осіб у ситуаціях, пов'язаних із правозастосуванням, охороною і захистом прав і свобод, забезпеченням публічної (громадської) безпеки та порядку, при здійсненні оперативно-пошукової та детективної;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність працювати в команді;
- здатність організувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності;
- здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації;
- здатність ефективно забезпечувати публічну безпеку та порядок;

- здатність забезпечувати охорону об'єктів державної власності, державну охорону органів державної влади України та безпеку взятих під захист осіб, охорону фізичних осіб та об'єктів приватної і комунальної власності;

- здатність у передбачених законом випадках застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми під час службової діяльності в разі отримання інформації чи безпосереднього виявлення ознак правопорушення перебуваючи на місці події та в інших службових ситуаціях, а також здатність надавати домедичну допомогу;

- здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб та публічній безпеці.

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Тактична підготовка» здобувачі оволодівають:

Знаннями:

1) про сучасні наукові дані та можливості тактичної підготовки у закладах вищої освіти України, загальні та спеціальні завдання тактичної підготовки, особливості організації, планування і проведення;

2) про тактичні прийоми попередження та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, порядок першочергових дій правоохоронців на місці події, порядок перевірки документів та доставлення в підрозділи осіб, підозрюваних у вчиненні правопорушення;

3) про особливості та порядок дій під час ускладнення оперативної обстановки, поняття адміністративного та кримінального правопорушення, їх ознаки і склад, підстави, види, порядок, умови та межі їх застосування, види правопорушень та порядок провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Вмннями:

1) правильно застосовувати діюче законодавство і відомчі нормативні акти в сфері забезпечення громадського порядку та громадської безпеки, проникати в сутність явищ і процесів реального світу, свідомо використовувати наукові знання в пізнавальній та професійній діяльності, аналізувати стан власного фізичного, психічного та духовного здоров'я, вміти відтворювати знання, передбачені даною програмою;

2) захищати інтереси держави, поєднувати суспільні, колективні та індивідуальні інтереси, проводити самоаналіз, самопізнання, самовиховання та самовдосконалення, вміння використовувати знання в практичній діяльності при розв'язанні типових життєвих ситуацій;

3) використовувати знання для розв'язання нестандартних завдань та проблемних ситуацій, ставити проблему, генерувати ідеї, відбирати та оцінювати ідею досягнення поставленої мети;

4) використовувати основні засади «Тактичної підготовки» у повсякденному житті та при екстремальних умовах.

Якість підготовки фахівців правоохоронної діяльності напряму залежить від застосування викладачами інноваційних форм і методів навчання в процесі викладення навчальної дисципліни.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

На сучасному етапі розвитку сучасної освіти, кожен заклад вищої освіти має крокувати в ногу з новими тенденціями в даній сфері, що обумовлюють глобальні зміни в області освіти, визначенні її мети, завдань, методів діяльності. Сучасна освіта відповідає такій організації навчання і розвитку творчої діяльності, у якій як викладач, так і здобувач має всі можливості для самореалізації в інтелектуальній діяльності.

На даному етапі розвитку сучасної освіти її можна визначати як:

- освіти, яка спрямована на розвиток загальної самореалізації учасників освітнього процесу;
- освіти з гнучкою системою форм організації навчального процесу, відповідно до здібностей, розвитку та потреб здобувачів;
- освіти, яка орієнтована на використання інноваційних технологій навчання, що забезпечують особистісне зростання та розвиток професійного потенціалу здобувачів.

Аналіз наукової літератури дає змогу виділити, як основні риси адаптованої, інноваційної особистості, так і певні стратегії їх формування та розвитку.

Педагогічною стратегією, що забезпечує формування таких рис особистості є постійне розширення рольового простору кожного здобувача, включення його в різноманітні види діяльності, що створює можливості для творчої самореалізації та здобуття професійного досвіду.

Педагогічні технології, що використовуються у сучасній освіті, створюють сприятливі умови для вирішення даного питання: інтерактивні техніки розвивають комунікативні навички та активність, проектні технології у навчанні створюють можливості для самостійних досліджень, тренінги допомагають опанувати нові соціальні ролі та отримати можливість експериментувати у сфері спілкування, проекти у виховній роботі – обрати вид діяльності відповідно до власних нахилів та уподобань.

Важливою рисою інноваційної особистості є внутрішня свобода. Для її становлення потрібно постійно створювати для здобувачів ситуації вибору у освітній діяльності. Ситуація вибору стимулює пізнавальний інтерес, відчуття відповідальності та власної гідності, що є головною умовою формування внутрішньої свободи та відповідальності особистості.

Відтак освітні інновації характеризуються цілеспрямованим процесом часткових змін, що ведуть до модифікації мети, змісту, методів, форм навчання, способів і стилю діяльності, адаптації освітнього процесу до сучасних вимог часу і соціальних запитів ринку праці. Крім того, впровадження й утвердження нового в освітній практиці зумовлене позитивними трансформаціями. Передусім, це має полягати в сучасному моделюванні, організації нестандартних лекційно-практичних, семінарських занять; індивідуалізації засобів навчання; кабінетного, групового і додаткового навчання; факультативного, за вибором студентів, поглиблення знань; проблемно-орієнтованого навчання; науково-експериментального при вивченні нового матеріалу; розробці нової системи контролю оцінки знань; застосуванні комп'ютерних, мультимедійних технологій; навчально-методичної продукції нового покоління

В результаті аналізу літературних джерел, виявлено характерні ознаки деяких методів навчання, які в сучасній науковій та навчально-методичній літературі вважаються інноваційними. Активні або інтерактивні методи навчання виокремлено на основі зміни ролі викладача (замість ролі інформатора роль менеджера) та ролі здобувача (інформація не мета, а засіб для засвоєння вмінь і навичок професійної діяльності).

Дослідження американських та європейських науковців підтверджують, що інтерактивні методи навчання сприяють збільшенню частки засвоєння навчального матеріалу, бо впливають не лише на свідомість студента, а й на його почуття і волю, а саме: лекція – 5% засвоєння, читання навчальних текстів – 10%, відео/аудіо матеріали – 20%, демонстрація – 30%, робота в дискусійних

групах – 50%, практика через дію – 75%, навчання інших і застосування отриманих знань – 90% засвоєння..

Щоб спростити застосування окремих інтерактивних методів викладачеві необхідно враховувати такі моменти:

- інтерактивна взаємодія потребує зміни в організації роботи, значної кількості часу для підготовки, тому доцільно починати із включення деяких елементів зазначених методів (робота в парах, «мозковий штурм» тощо);
- необхідно провести із студентами організаційні збори, визначити «правила роботи в аудиторії», налаштувати їх на серйозну підготовку до занять;
- використання інтерактивних методів не самоціль або самореклама, це засіб створення в академічній групі атмосфери співробітництва та взаєморозуміння.

Інтерактивне навчання («inter» – взаємний, «act» – діяти) – це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності, що передбачає створення комфортних умов навчання, за яких студент відчуває свою успішність та інтелектуальну спроможність.

Характерною ознакою інтерактивного навчання є постійна, активна взаємодія усіх учасників навчального процесу. Аналізуючи свої дії та дії своїх партнерів, кожен може змінювати модель своєї поведінки, більш усвідомлено засвоювати необхідні знання та вміння, відчувати себе в умовах, максимально наближених до майбутньої професійної діяльності. Найпоширенішими серед таких методів є метод проектів, групові обговорення, «мозковий штурм», ділові та рольові ігри, кейс-метод, тренінг-навчання, практичний експеримент тощо

Активні (інтерактивні) методи поділяються на імітаційні та неімітаційні.

Неімітаційні методи не передбачають створення моделі процесу або діяльності, а активізація досягається за рахунок добору проблемного змісту навчання, що забезпечує діалогічність взаємодії. До неімітаційних методів у науковій літературі відносять проблемну лекцію, семінар-дискусію з «мозковою атакою», виїзне практичне заняття, курсову та дипломну роботу, стажування без

виконання посадових обов'язків. Зазначені методи дають можливість не тільки надавати студенту певну інформацію, але й сприяти розвитку окремих професійних вмінь та навичок.

Імітаційні методи поділяються на ігрові та неігрові, які передбачають роботу з моделлю ситуації у процесі імітації. Метод аналізу конкретних ситуацій як неігровий метод полягає у вивченні, аналізі і прийнятті рішень у ситуації, що виникла або може виникнути за певних обставин у конкретній організації. Цей метод стимулює аналітичне мислення студентів, формує системний підхід до вирішення проблеми, дозволяє виділити варіанти гіпотез розв'язання проблеми, допомагає налагодити ділові та особисті контакти, усувати конфлікти. До ігрових імітаційних методів відносять стажування з виконанням посадових обов'язків, імітаційний тренінг, ділові та рольові ігри. Ці методи забезпечують максимально можливе наближення навчального процесу до виробничих умов.

Активні методи навчання (дискусії, дидактичні ігри, моделювання виробничих ситуацій тощо) є своєрідним полігоном, на якому здобувачі відпрацьовують професійні вміння та навички.

Вибір методу визначається дидактичними цілями заняття, видом інформації, яка опановується, тобто має бути адекватним властивостям навчальної інформації та освітнім цілям

Завдяки застосуванню інтерактивних методів навчання у здобувачів формується готовність до постійного оволодіння новими знаннями, мобілізуються їх задатки, здібності та обдарованість, утверджуються навички брати на себе відповідальність, відстоювати свою позицію, співпрацювати, розвивається новий тип мотиваційної сфери, де самоактуалізація впливає на загальну креативність студента, сприяє створенню нової позиції особистості.

Для реалізації завдань інноваційної освіти і навчання викладачу необхідно зацікавити кожного студента в роботі групи за допомогою чіткої мотивації,

стимулювати студентів до вільного та коректного висловлення без страху за помилкову відповідь, проявляти високий професіоналізм у роботі.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Важливою складовою частиною професійної підготовки майбутніх правоохоронців є тактико-спеціальна підготовка, яку фахівці визначають як комплекс заходів, спрямованих на набуття і вдосконалення навичок практичного застосування теоретичних знань щодо правильного оцінювання конкретних подій з подальшим прийняттям правомірних рішень та психологічної готовності до дій у ситуаціях різних ступенів ризику.

За визначенням О. Г. Комісарова «система «Тактико-спеціальної підготовки» побудована на поєднанні структурних елементів (тактики професійної діяльності, спеціальної тактики, цивільного захисту, військової топографії, тактичної медицини) та дозволяє досконало вивчити питання управління, всебічного забезпечення дій правоохоронців в типових та екстремальних ситуаціях і виробити практичні рекомендації щодо їх вирішення. Якісне формування професійних навичок в умовах сьогодення можливе тільки за рахунок впровадження у навчальний процес інтерактивних методів навчання.

У зв'язку з цим виникає потреба у впровадженні нових форм і методів навчання, спрямованих на реалізацію професійного потенціалу майбутніми фахівцями.

Найбільш ефективними в даному напрямку є комплексні практичні заняття, які включають в себе подолання смуги перешкод, виконання спеціальних прийомів боротьби та рукопашного бою, умовну стрільбу, використання спеціальних засобів, вирішення тактичних завдань тощо.

Для засвоєння здобувачами лекційного матеріалу з тактичної підготовки, використовуються такі інноваційні методи навчання як: демонстрація відеороликів та презентацій, проблемний виклад матеріалу, міні-лекція, лекція-візуалізація, діалог.

Демонстрація відеороликів та презентацій дає змогу викладачеві більш наглядно та повноцінно викласти програмний матеріал в процесі лекційного

заняття, що дає здобувачам повноцінно оволодіти знаннями, які їм пропонує викладач, для подальшого застосування їх у практичних заняттях.

Проблемний виклад матеріалу передбачає постановку проблеми і визначення шляхів її розв'язання з приховуванням можливих пізнавальних суперечностей, що дає змогу кожному здобувачеві взяти участь у вирішенні поставлених завдань, а також підвищує зацікавленість заняттям.

Міні-лекція передбачає опанування теоретичного матеріалу, після закінчення виступу відбувається обговорення питань, що виникли і обговорюються способи використання отриманої інформації на практиці.

Лекція-візуалізація сприяє перетворенню усної та письмової інформації у візуальну форму при використанні схем, малюнків, відео-роликів тощо. Є досить ефективним методом при опанування техніко-тактичних дій правоохоронця і сприяє створенню візуального образу.

Метод діалогу - жива, пряма комунікація безпосередньої участі, яка дає можливість кожному здобувачеві висловити свою думку чи поставити запитання.

На семінарських заняттях з тактичної підготовки використовуються такі інноваційні методи як: бесіда, дискусія, проблемно-пошуковий метод, метод самостійної роботи, перегляд відеороликів з подальшим аналізом подій, мозковий штурм, мікрофон.

Бесіда - організована, цілеспрямована розмова викладача зі здобувачами з певної теми, яка складається із запитань та відповідей.

Дискусія — це форма колективного обговорення, мета якого виявити істину або знайти правильний розв'язання порушеного питання через висловлення власних міркувань та зіставлення поглядів опонентів на проблему. Є ефективним способом переконання та висловлення своєї точки зору.

Проблемно-пошуковий метод відмінною рисою якого є постановка перед здобувачами питання (проблеми), на яке вони самостійно шукають відповідь,

самі створюють для них нові знання, «роблять відкриття», формулюють теоретичні висновки.

Метод самостійної роботи формує у здобувачів вміння та навички самостійної пізнавальної діяльності, які одночасно сприяють розвитку інших структурних компонентів особистості.

Перегляд відеороликів з подальшим аналізом подій передбачає вивчення матеріалу за допомогою показу відеороликів, дає можливість візуалізувати тактичну ситуацію та обговорити тактичні прийоми, ситуації та шляхи їх вирішення.

«Мозковий штурм» передбачає опановувати уміння висувати якомога більше ідей, не піддаючи їх критиці для виділення найкращих, обговорення і оцінення можливості їх доведення або спростування.

«Мікрофон» передбачає швидкі відповіді на запитання по черзі з предметом, який виконує функції мікрофона.

На практичних заняттях з тактичної підготовки використовуються такі інноваційні методи як: репродуктивний метод, проблемний метод, ситуативний метод, метод дидактичної гри, реалізації творчої задачі, відтворення тактичних дій, підготовка дійових осіб для виконання своїх ролей, робота в малих групах (3-5 осіб), робота за інструкцією, кейс-метод, метод рольової гри.

Репродуктивний метод спрямований на відтворення здобувачем способів діяльності за визначеним викладачем алгоритмом. Його використовують для формування вмінь і навичок майбутніх фахівців.

Проблемний метод передбачає створення проблемної ситуації та активну участь здобувачів у пошуку шляхів її вирішення.

Ситуативний метод передбачає за допомогою моделювання різних ситуативних завдань та їх аналізу вирішення проблеми.

Метод дидактичної гри дає змогу формувати в здобувачів уміння й навички або систему уявлень і понять шляхом вправлення в процесі ігрової діяльності. Вона включає конкретну вправу (дидактична основа) та ігрові дії,

ігровий момент або ігрову ситуацію і складається з таких компонентів: дидактична задача, ігрова дія чи ігровий елемент, правила гри, хід гри, підсумок або закінчення гри, орієнтування на місцевості.

Метод реалізації творчої задачі передбачає генерування творчих ідей, інтуїтивних можливостей в процесі вирішення творчої задачі.

Відтворення тактичних дій передбачає відтворення обстановки і обставин події під час моделювання ситуації.

Підготовка дійових осіб для виконання своїх ролей передбачає пояснення викладачем мети, завдання, пояснення алгоритму дій, підбір здобувачів різного рівня піготовленості спроможних вирішити поставлені завдання.

Робота в малих групах передбачає розподіл здобувачів на групи по 3-5 осіб для вирішення складних завдань, що потребують колективного вирішення погоджуючи свої дії з діями та інтересами інших членів групи.

Робота за інструкцією передбачає отримання чітких інструкцій як діяти в ситуації для вирішення ситуативних завдань здобувачами.

Кейс-метод передбачає прийняття здобувачами конкретного рішення у запропонованій ситуації. Для ефективного використання цього методу інформація, має відображати проблему з майбутньої професійної діяльності, що може бути розв'язана декількома варіантами. Кожна група студентів у результаті обговорення пропонує свій варіант розв'язання проблеми, обґрунтовуючи його з опорою на отримані знання з дисципліни. Викладач, готуючись до такого заняття, систематизує матеріал курсу, доповнює його міжпредметними зв'язками, спрямовує студентів на професійний, а не побутовий підхід до аналізу ситуації.

Метод рольової гри сприяє більш інтенсивному засвоєнню і запам'ятовуванню навчального матеріалу та зацікавлює здобувачів у виконанні своїх ролей під час гри.

Орієнтування на місцевості передбачає набуття вміння орієнтуватися на місцевості, визначати відстань, місцезнаходження, час на подолання відстані, помічати що знаходиться навколо, робити аналіз, співставляти отримані дані, прокладати оптимальний маршрут до цілі.

ПРИКЛАДИ ЗАВДАНЬ З ТАКТИКИ ОХОРОНИ ОБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМСТВА

Завдання №1

Середнє підприємство розташоване за межами міста:

- площа 2000 кв.м.
- чисельність працюючих 100 осіб
- об'єкт підвищеної загрози

Завдання:

1. Прорахувати групи ймовірних ризиків;
2. Надати рекомендації щодо дії та протидії несприятливих факторів, та можливих загроз;
3. Розробити концепцію безпеки підприємства;
4. Організувати роботу по охороні об'єкту.

Завдання №2

Велике підприємство розташоване в межах міста:

- площа 4500 кв.м.
- чисельність працюючих 2000 осіб
- об'єкт підвищеної загрози

Завдання:

1. Прорахувати групи ймовірних ризиків;
2. Надати рекомендації щодо дії та протидії несприятливих факторів, та можливих загроз;
3. Розробити концепцію безпеки підприємства;
4. Організувати роботу по охороні об'єкту.

Завдання №3

Об'єкт кредитно-фінансової системи, розташований в межах міста:

- площа 500 кв.м.
- чисельність працюючих 50 осіб

Завдання:

1. Прорахувати групи ймовірних ризиків;
2. Надати рекомендації щодо дії та протидії несприятливих факторів, та можливих загроз;
3. Розробити концепцію безпеки підприємства;
4. Організувати роботу по охороні об'єкту.

Завдання №4

База зберігання сільгосппродукції, розташована за межами міста:

- площа 500 кв.м.
- чисельність працюючих 20 осіб

Завдання:

1. Прорахувати групи ймовірних ризиків;
2. Надати рекомендації щодо дії та протидії несприятливих факторів, та можливих загроз;
3. Розробити концепцію безпеки підприємства;
4. Організувати роботу по охороні об'єкту.

Завдання №5

Фермерське господарство, розташоване у віддаленому районі

- площа 500 га., підсобні приміщення, та адміністративні споруди розташовані компактно на околиці хутора.

- чисельність працюючих 30 осіб

Завдання:

1. Прорахувати групи ймовірних ризиків;
2. Надати рекомендації щодо дії та протидії несприятливих факторів, та можливих загроз;

3. Розробити концепцію безпеки підприємства;
4. Організувати роботу по охороні об'єкту.

Завдання №5

База нафтопродуктів, розташована на околиці міста,

- площа 500 га., технічні приміщення, та адміністративні споруди розташовані компактно.

- чисельність працюючих 30 осіб

Завдання:

1. Прорахувати групи ймовірних ризиків;
2. Надати рекомендації щодо дії та протидії несприятливих факторів, та можливих загроз;
3. Розробити концепцію безпеки підприємства;
4. Організувати роботу по охороні об'єкту.

Завдання №6

Велике підприємство розташоване в межах міста:

- площа 4500 кв.м.

- чисельність працюючих 2000 осіб

- об'єкт підвищеної загрози, на території розташовано окрема будівля з обмеженим доступом персоналу.

Завдання:

1. Прорахувати групи ймовірних ризиків;
2. Надати рекомендації щодо дії та протидії несприятливих факторів, та можливих загроз;
3. Розробити концепцію безпеки **окремої будівлі з обмеженим доступом персоналу;**
4. Організувати роботу по охороні об'єкту.

Завдання №7

Торгівельний комплекс розташований в межах міста:

- площа 3500 кв.м.
- чисельність працюючих 200 осіб

Завдання:

1. Прорахувати групи ймовірних ризиків;
2. Надати рекомендації щодо дії та протидії несприятливих факторів, та можливих загроз;
3. Розробити концепцію безпеки підприємства;
4. Організувати роботу по охороні об'єкту.

Завдання №8

Торгівельний комплекс розташований за межами міста:

- площа 3500 кв.м.
- чисельність працюючих 200 осіб

Завдання:

1. Прорахувати групи ймовірних ризиків;
2. Надати рекомендації щодо дії та протидії несприятливих факторів, та можливих загроз;
3. Розробити концепцію безпеки підприємства,
4. Організувати роботу по охороні об'єкту.

Завдання №9

Малий торгівельний комплекс (сільськогосподарський ринок)

- площа 1500 кв.м.
- чисельність працюючих 20 осіб

Завдання:

1. Прорахувати групи ймовірних ризиків;

2. Надати рекомендації щодо дії та протидії несприятливих факторів, та можливих загроз;
3. Розробити концепцію безпеки підприємства;
4. Організувати роботу по охороні об'єкту.

Завдання №10

Супровід комерційних вантажів в межах міста

Завдання:

1. Прорахувати групи ймовірних ризиків;
2. Надати рекомендації щодо дії та протидії несприятливих факторів, та можливих загроз;
3. Розробити концепцію безпеки супроводу вантажів;
4. Організувати роботу по охороні об'єкту.

ПРИКЛАДИ СИТУАТИВНИХ ЗАВДАНЬ

Ситуативне завдання № 1

«Грабіж»

Відома інформація:

До працівника охорони магазину, звернулася жінка, яка стала жертвою пограбування під час покупок в магазині, в неї було викрадено гаманець. Є свідки інциденту.

Склад та кількість учасників:

- охорона – 2 особи;
- свідки 2 особи;
- невідомі – 2 особи.

Ситуація:

Жінка в розпачі, висловлювання не розбірливі, вимагає від працівників охорони затримати грабіжника та вказує на напрям втечі.

Підозрюваний не підкорюється, вважає що жінка помилилася і він нічого чужого не чіпав.

Алгоритм дій працівників охорони:

1. терміново доповісти черговому охоронної фірми;
2. затримати підозрюваного до приїзду працівників поліції;
3. попросити свідків затриматися до приїзду працівників поліції;
4. по приїзду працівників поліції передати підозрюваного їм.

Ситуативне завдання № 2

«Крадіжка»

Відома інформація:

Охорона фірми з виробництва ювелірних виробів під час закінчення зміни виявила у працівника золоті сережки, схожі на ті, які виробляються на даному підприємстві.

Склад та кількість учасників:

- охорона – 2 особи;
- свідки 2 особа;
- підозрюваний – 1 особи.

Ситуація:

Підозрюваний чоловік не дає чіткого пояснення звідки взяв сережки та поводить себе агресивно.

Алгоритм дій працівників охорони:

1. доповісти керівнику охорони;
2. затримати підозрюваного до приїзду працівників поліції;
3. попросити свідків затриматися до приїзду працівників поліції;
4. по приїзду працівників поліції передати підозрюваного їм.

Ситуативне завдання № 3

«Екстримальна ситуація»

Ввідна інформація:

Працівник охорони банківського відділення при обході території виявив в коридорі підозрілий пакунок.

Склад та кількість учасників:

- охорона – 1 +1 особа;
- свідки 2 особа.

Ситуація:

Середина робочого дня, працівники банку на своїх робочих місцях, декілька клієнтів банку знаходяться біля каси.

Клієнти скаржаться на сильний головний біль та тяжке дихання.

Працівники банку поведуться насторожено.

Алгоритм дій працівників охорони:

1. повідомити керівника охорони банку;

2. забезпечити огороження підозрілого пакунку;
3. вивести клієнтів з приміщення банку;
4. вивести працівників банку з приміщення;
5. чекати приїзду працівників поліції.

Ситуативне завдання № 4

«Хуліганство»

Відна інформація:

Працівники охорони супермаркету помітили як особи підліткового віку розмальовують кольоровими фарбами прилавки з товаром у супермаркеті. Є свідки інциденту.

Склад та кількість учасників:

- охорона – 2 + 1 особа;
- свідки 3 особи;
- невідомі – 2 особи.

Ситуація:

Підозрювані наполягають на тому, що вони нічого протиправного не робили, не підкорюються.

Алгоритм дій працівників охорони:

1. терміново доповісти черговому охоронної фірми;
2. затримати підозрюваних до приїзду працівників поліції;
3. попросити свідків затриматися до приїзду працівників поліції;
4. по приїзду працівників поліції передати підозрюваних їм.

ПРИКЛАДИ РОЛЬОВИХ ІГОР

Тема: «Дії охоронців на місці події»

Фабула (зміст) завдання: 20 березня 2019 року о 13.00

За тривожним сигналом, який надійшов на пульт диспетчера охоронної фірми, на місце пригоди за адресою вул.Богдана Хмельницького буд. №6 кв.1 висилається екіпаж охоронців у складі 3 особи, для з'ясування обставин.

Дії викладача:

Призначає з числа здобувачів:

- екіпаж охоронців– 3 особи;
- правопорушників – 3– особи;

Після призначення і розподілу ролей подає команду здобувачам на відпрацювання завдання.

Дії здобувачів:

За фабулою екіпаж:

1. Прибуває на місце пригоди.
2. Встановлює характер протиправних дій (кількість учасників).За легендою завдання-двері розкриті, орієнтовно в помешканні перебуває 3 правопорушника, які чинять опір.
3. Терміново доповідає черговому охоронної фірми (за необхідності просить направити додаткові сили).
4. Вживає заходів щодо припинення протиправних дій, або блокує порушників до прибуття додаткових сил, або працівників поліції.
5. Після прибуття додаткових нарядів проводять затримання і передачу правопорушників працівникам поліції.
6. При тяжких наслідках (поранення чи вбивство) забезпечують охорону місця події до приїзду СОГ (слідчо-оперативної групи), надають потерпілим долікарську допомогу.

Тема: «Тактичні (управлінські) дії умовного керівника служби безпеки підприємства»

Фабула (зміст) завдання:

На приватному підприємстві почастишали крадіжки товарної продукції. Підприємство виробляє товари легкої промисловості. Кількість працівників 100 осіб. Графік роботи – перша зміна. Підприємство знаходиться в центрі міста.

Враховуючи, що боротьба з розкраданням повинна носити комплексний підхід, керівництвом підприємства поставлена задача начальнику служби безпеки підприємства мінімізувати крадіжки товарної продукції.

Який алгоритм дій керівнику служби безпеки підприємства потрібно виконати, щоб вирішити дану проблему?

Дії викладача:

Поділяє групу на три підгрупи.

Питання опрацьовується групою здобувачів (5-10 осіб).

Час на опрацювання 45хв.

Доповідь -10хв.

Дії здобувачів:

1. Провести аналіз діючої системи охорони та надати пропозиції, щодо удосконалення системи охорони;
2. Основну увагу зосередити на профілактичних заходах;
3. Надати пропозиції щодо доцільності застосування відеоспостереження у виробничих та складських приміщеннях;
4. Оновити та надати на розгляд керівництву підприємства схему відеоспостереження на прилеглий території;
5. Надати пропозиції щодо оновлення пропускового і внутрішньооб'єктного режиму.

Тема: «Тактичні (управлінські) дії умовного керівника служби безпеки підприємства»

Фабула (зміст) завдання:

Підприємство гірничовидобувної промисловості, де працює 200 працівників, графік роботи у дві зміни. Периметр огорожі складає 6 км. Підприємство знаходиться за межами міста. Поруч з підприємством розташовані невеликі населені пункти.

Дії викладача:

Поділяє групу на три підгрупи (5-10 осіб).

Питання опрацьовується групою здобувачів.

Час на опрацювання 45хв.

Доповідь -10хв.

Дії здобувачів :(завдання)

Разробити концепцію системи охорони враховуючи наступні чинники:

1. Географічне розташування.
2. Площа підприємства.
3. Доставка робітників з міста до роботи і назад.
4. Стан огорожі (пропозиції).
5. Проаналізувати можливе залучення службових собак (кількість) та залучення до роботи кінологів.

ЛІТЕРАТУРНІ ДЖЕРЕЛА

1. Абдалова О. И. Использование технологий электронного обучения в учебном процессе / О. И. Абдалова, О. Ю. Исакова // Дистанц. и виртуал. обучение. – 2014. – №12. – С. 50–55 : рис.; табл.
2. Азимов Э. Г. Массовые открытые онлайн-курсы в системе современного образования / Э. Г. Азимов // Дистанц. и виртуал. обучение. – 2014. – №12. – С. 4–12
3. Активізація навчального процесу у сучасній вищій школі: Метод. огляд / Уклад. Л. А. Якимова. – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. –С. 3, 5.
4. Банах С.М, Булачек В.Р., Винярчук Ю.Р., Йосипів В.М та ін. Тактико-спеціальна підготовка працівників ОВС України: навчальний посібник. – Львів: ЛДУВС, 2011. – 300 с.
5. Берестова А. Інноваційні технології та методи навчання у професійній освіті [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nadoest.com/innovacijni-tehnologiyi-ta-metodi-navchannya-u-profesijnij-osv>
6. Бистрова Ю. В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України / Ю. В. Бистрова // Право та інноваційне суспільство. – № 1 (4). – 2015. – С. 27–28.
7. Бистрова Ю.В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України / Ю.В. Бистрова // Право та інноваційне суспільство. – 2015. - №1 (4). – С. 27-33.
8. Булачек В.Р., Тьорло О.І., Основи тактико-спеціальної підготовки: навчальний посібник – Львів. 2010 - 126 с.
9. Василенко О. В. Організація самостійної роботи студентів заочної форми навчання вищих навчальних закладів юридичного профілю : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Василенко Олена Вікторівна ; Київ. нац. ун-т внутр. справ МВС України. – К. : Наук. світ, 2008. – 20 с.
10. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури / С. С. Вітвицька // К.: Центр навчальної літератури, 2003. – С. 3.

11. Галиця І. Інтелектуально-конкурентні ігри як креативний механізм активізації педагогічного, наукового та інноваційного процесів / І. Галиця, О. Галиця // Вища шк. – 2011. – №1. – С. 104–107.

12. Докучаєва В. В. Теоретико-методологічні засади проектування інноваційних педагогічних систем : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01 / Докучаєва Вікторія Вікторівна ; Луган. нац. пед. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Луганськ, 2007. – 44 с.

13. Доронина Н. Н. Организация учебного процесса в вузе с использованием активных методов обучения: методы обучения студ. в вузе / Н. Н. Доронина // Социология образования. – 2011. – № 3. – С. 33–34.

14. Доронина Н. Н. Организация учебного процесса в вузе с использованием активных методов обучения : методы обучения студ. в вузе / Н. Н. Доронина // Социология образования. – 2011. – №3. – С. 31–38.

15. Закон України «Про охоронну діяльність»

16. Йосипів В.М, Тьорло Ю.Р, Тактико-спеціальна підготовка працівників Національної поліції: навч. посібник / О. І. Синенький та ін. Львів: ЛДУВС, 2018. 480 с.

17. Інноваційні педагогічні технології: теорія та практика використання у вищій школі : монографія / І. І. Доброскок, В. П. Коцур, С. О. Нікітчина [та ін.]; Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих АПН України. – Переяслав-Хмельниц. : Вид-во С. В. Карпук, 2008. – 284 с.

18. Інноваційні педагогічні технології: теорія та практика використання у вищій школі : монографія / І. І. Доброскок, В. П. Коцур, С. О. Нікітчина [та ін.] ; Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих АПН України. – Переяслав-Хмельниц. : Вид-во С. В. Карпук, 2008. – 284 с.

19. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : монографія / П. Ю. Саух [та ін.] ; ред. П. Ю. Саух. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. – 443 с.
20. Комісаров О.Г., Собакарь А.О., Соболев Е.Ю., Юнін О.С. та ін. Тактико-спеціальна підготовка: навч. посіб. / Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Дніпро: ДДУВС, 2017. – 277 с.
21. Лисенко М. В. Інноваційна парадигма вищої освіти України за умов переходу до інформаційного суспільства : автореф. дис. ... канд. філос. наук : 09.00.10 / Лисенко Микола Владиславович ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т». – К., 2013. – 16 с.
22. Про вищу освіту: Закон України від 1 лип. 2014 р. № 1556-VII // Офіц. вісн. України. – 2014. – № 63. – Ст. 1728. – С. 6.
23. Программа устойчивого развития на период после 2015 года // Международное бюро труда. – Женева, 2013. – Сессия 319. – С. 4.
24. Саух П. Ю. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи. Монографія / [та ін.]; ред. П. Ю. Саух. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. – С. 14, 319.
25. Сімоненко В. Інноваційні методики у підготовці суддів / Валентина Сімоненко // Слово нац. шк. суддів України. – 2014. – №1. – С. 108–111.
26. Собакарь А.О. Методичні рекомендації щодо організації та проведення практичних занять з тактико-спеціальної підготовки у нічний час: для курсантів II курсу факультету підготовки для підрозділів превентивної діяльності / А.О. Собакарь, В.Я. Покайчук, В.Д. Поливаний. Дніпро: ДДУВС, 2019. 56 с.
27. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К: Кондор, 2011. – 628с.
28. Фатхутдінова О. В. Впровадження нових технологій в процесі підготовки спеціалістів правознавства / О. В. Фатхутдінова // Гуманіт. вісн. Запоріж. держ. інж. акад. – 2012. – Вип. 48. – С. 35–39.

29. Феномен інновації: освіта, суспільство, культура : монографія / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн, С. В. Пролесєв [та ін.] ; Ін-т обдар. дитини АПН України. – К. : Пед. думка, 2008. – 471 с.

30. Чернілевський Д. В. Педагогіка вищої школи : підручник / Д. В. Чернілевський, І. С. Гамрецький, О. А. Зарічанський; за ред. Д. В. Чернілевського. – Вінниця: АМСКП : Глобус-Прес, 2010. – 408 с.

31. Шестопалюк О.В. Інноваційні моделі навчання в діяльності вищих навчальних закладів / О.В. Шестопалюк // Теорія і практика управління соціальними системами. – 2013. - №3. – С. 118-124.

